

לשמוע קול תורה – מצווה בפרשה

פרשת כי תצא

ושימח את אשתו

השמחה בבית היהודי היא ערך עליון שיש להשקיע בו ולטפח אותו, ועל כן ציוותה התורה את האיש לשמח את אשתו:

"כִּי יֵקַח אִישׁ אִשָּׁה חֲדָשָׁה לֹא יֵצֵא בְּצֵבָא וְלֹא יַעֲבֹר עָלָיו לְכָל דְּבַר נְקִי יְהִיָּה לְבֵיתוֹ שָׁנָה אֶחָת וְשִׂמְחָת אֶת אִשְׁתּוֹ אֲשֶׁר לָקַח" (דברים כד, ה).

על פי ההלכה מצווה זו נוהגת בשנה הראשונה לנישואי בני הזוג, והשאלה עולה מאליה: האומנם רק בשנה הראשונה מוטל על האיש לשמח את אשתו? והלוא כבר אמרו חז"ל שצריך האדם לאהוב את אשתו כגופו ולכבדה יותר מגופו,¹ לקנות לה דברים שישמחו את ליבה בשלושת הרגלים,² ולשמוח עימה במצוות עונה בכל שנות נישואיהם.³

אכן ראוייה היא השמחה שתשרה בין איש לאשתו במשך כל חייהם, אך בשנה הראשונה ישנו דין מיוחד הנוסף על מצוות השמחה התמידית. בשנה הראשונה אסור לאיש לעזוב את אשתו אפילו לצורכי ציבור:

"שנמנע החתן מלצאת מביתו כל השנה, כלומר ללכת במסעות רחוקים, ונמנע גם כן שר הצבא מלהוציאו בעל כרחו, כלומר להוציאו ללכת למלחמה או לעשות מהמלאכות הצריכות בשביל המלחמה כגון לספק מים ומזון לאחיו או לתקן עניני העיר לשמרה מהאויב, ועל זה נאמר 'ולא יעבר עליו לכל דבר' (דברים כד, ה)" (ספר החינוך מצווה תקפא).

בעל החינוך מוסיף הסבר חשוב על מרכזיותה של השנה הראשונה:

"משרשי המצוה, כי הא-ל ברוך הוא עלה במחשבה לפניו לבראות העולם, וחפצו שיתישב בבריות טובות הנולדות מזכר ונקבה שיזדווגו בהכשר, כי הזנות תועבה הוא לפניו, על כן גזר עלינו העם אשר בחר להיות נקרא על שמו שנשב עם האשה המיוחדת לנו להקים זרע שנה שלמה מעת שנשא אותה כדי להרגיל הטבע עמה ולהדביק הרצון אצלה ולהכניס ציורה וכל פעלה בלב, עד שיבא אצל הטבע כל מעשה אשה אחרת וכל עניניה דרך זרות, כי כל טבע ברוב יבקש ויאהב מה שרגיל בו, ומתוך כך ירחיק האדם דרכו מאשה זרה ויפנה אל האשה הראויה לו מחשבתו ויוכשרו הוולדים שתלד לו ויהיה העולם מעלה חן לפני בוראו" (מצווה תקפב).

מצוות השמחה המיוחדת בשנה הראשונה נועדה אפוא לחזק ולבסס את האהבה בין איש לאשתו, שיזכו לאהבה איתנה עד עולם.

ועל גבי קומת האהבה המשמחת שנבנתה בשנה הראשונה יוסיפו בני הזוג ויבנו קומות נוספות של שמחה במשך כל שנותיהם, כפי שנרמז בפסוק: תחילה נאמר "נְקִי יְהִיָּה לְבֵיתוֹ שָׁנָה אֶחָת", ולאחר מכן נאמר "וְשִׂמְחָת אֶת אִשְׁתּוֹ" – רמז למצוות האיש לשמח את אשתו כל ימי חייו.

שאל דוד בוצ'קו

¹ "האהב את אשתו כגופו והמכבדה יותר מגופו... עליו הכתוב אומר 'וידעת כי שלום אהלך'" (יבמות סב, ב). וכך פסק הרמב"ם: "ציוו חכמים שיהיה אדם מכבד את אשתו יותר מגופו ואוהבה כגופו" (אישות טו, יט).

² ראו פסחים קט, א.

³ ראו פסחים עב, ב, שם נקראת המצווה "שמחת עונה".